

2005-2006 SEZONU

ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI

REKOLTESİ TAHMİN HEYETİ RAPORU

2005 – 2006 Ege ve Marmara Bölgesi zeytin ve zeytinyağı rekoltesini tespit etmekle görevlendirilen heyetimiz, çalışmalarına 12.09.2005 tarihinde başlamış, 9 gün İzmir dışında konaklamak, 6 günde İzmir'e dönmek suretiyle çalışmalarını 28.09.2005 tarihinde tamamlamıştır.

- Heyetimiz çalışmalarında İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Manisa, Aydın ve Muğla illerinin ilçe, köy ve beldelerinde bulunan zeytinliklerde teknik incelemeler ve üreticilerle görüşmeler gerçekleştirmiştir, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri, Tarış Zeytin ve Zeytinyağı Tarım Satış Kooperatifleri ve Marmarabirlik Zeytin Tarım Satış kooperatiflerinde temaslarda bulunmuştur.
- Çalışmalarda incelenen illerin zeytin popülasyonunun yoğun olduğu ilçelerinde yerinde gözlem ve tespitler yapılmış, gezi programına dahil olmayan diğer ilçelere ait değerlendirmelerde ise İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerinin resmi verileri esas alınmıştır. Ancak geçmiş yıllar da incelemeye alındığında, rekolte ile ilgili bu resmi verilerin bazılarının çelişkili olduğu ve gerçeği tam olarak yansıtmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca özellikle bazı ilçelerdeki ağaç sayıları ile ilgili rakamların çok tartışılır olduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle 2006 yılında Türkiye'deki zeytin alanları ve ağaç sayılarının envanterinin çıkarılması yönünde bir çalışma başlatılmasının büyük önem taşıdığı düşünülmektedir. Söz konusu durumun, ülkemizin zeytincilik sektörünün daha sağlıklı veriler ışığında değerlendirilmesine engel olması nedeniyle, bu yönde; Devlet İstatistik Enstitüsü, Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile birlikte ortak bir çalışma başlatılması yerinde olacaktır.
- Bu yıl bölgelerin genelinde yağışlı bir yıl yaşanmasının mevcut ürünün kalite ve kantitesini olumlu etkilemesinin yanısıra önümüzdeki yılın vejetasyonu üzerinde de olumlu bir etki yaratacağı tahmin edilmektedir.
- Körfez bölgesinde yapılan tespitlerde, bir önceki yıl yaşanan soğuk zararının 2004-2005 rekoltesine olumsuz etkilemesi ve bunun sonucunda beklenen ürün miktarına ulaşamamasının, bu rekolte dönemindeki verimi olumlu yönde etkilediği, bu duruma uygun iklim koşullarının yanısıra üreticilerin uyguladıkları kültürel tedbirler ve zeytin ağaçlarındaki doğal yenilenmenin neden olduğu sonucuna varılmıştır. Buna karşılık bölgenin güneyinde yer alan İzmir, Muğla, Aydın illerinde tipik bir az verim yılı yaşanmıştır.

- Bursa bölgesinde üretimin % 90'nı sofralık zeytine ayrılmaktadır. Üreticiler zeytinliklerinde kültürel uygulamaları yerine getirmektedir. Bu nedenle bu bölgede çok verim yılı ve az verim yılı arasında çok az fark bulunduğu gözlenmiştir.
- Son aylarda zeytinyağı fiyatlarındaki artışlar sonucunda özellikle Aydın ilinde havuzlardaki salamura zeytinin önemli bir miktarının zeytinyağına işlendiği belirlenmiştir. Önümüzdeki dönemde oluşacak fiyatlar üretilen zeytinin, sofralık zeytin ve zeytinyağına ayrılmasında etkili olabilir.
- Bölge yetkilerinden Muğla ilinde üreticilerin zeytinyağı stoklama alışkanlığının olduğu ve bu yıl stokta önemli bir miktarda zeytinyağı olduğu öğrenilmiştir.
- İncelenen tüm zeytinci yörelerde geçen yıl gözlenen Verticillium solgunluğunun epidemisinde bu yıl bir duraklama yaşandığı tespit edilmiştir.
- Bu rekolte döneminde de körfez bölgesinde geçen yıllarda zeytin sineğine karşı uygulanan uçakla ilaçlama yöntemine devam edilmiştir. Ayvacık ve Karaburun ilçelerinde ise bu zararluya karşı kitlesel mücadele yöntemi uygulandığı öğrenilmiştir.

Sonuç olarak; Ege ve Marmara Bölgesi 2005/2006 sezonunda zeytin ağaç sayısı üretilen zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 1** ilişikte sunulmuştur.

Buna göre, Balıkesir, Çanakkale , Manisa, Aydın, Muğla, İzmir ve Bursa illerinde toplam **77.936.586 adet meyve veren, 5.385.881 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **8.2 kg. zeytin verimi** ile **647.004 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 303.517 tonunun sofralığa, 343.486 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/5.0 randıman ile 68.788 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

BALIKESİR

2005 – 2006 sezonu zeytin ve zeytinyağı rekoltesi tahmin heyeti olarak Balıkesir ili Ayvalık, Gömeç, Burhaniye, Havran, Edremit, Erdek, Edincik (Bandırma) ilçeleri ve köylerinde bulunan zeytinliklerde gerekli incelemelerde bulunmuştur.

Zeytincilikte önemli bir yere sahip olan bu ilde üreticiler, üretici birlikleri, sanayiciler ve tarım ilçe müdürlüklerinde ilgili elemanlarla yapılan görüşmeler sonucunda 2005/06 zeytin ve zeytinyağı sezonu ile ilgili bilgiler edinilmiştir.

Yapılan incelemelerde bu yılki zeytin rekoltesinin önceki yıllarına oranla daha iyi olduğu gözlenmiştir. Bu durumun bu bölgede Ayvalık hariç diğer tüm ilçelerde zeytin ağacının gereksinim duyduğu aylarda yağışın yeterli seviyelerde gerçekleşmesi ve son yıllarda zeytin ve zeytinyağının değerinin yüksek olması nedeniyle üreticilerin kültürel uygulamalara ağırlık vermesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Ayrıca verim yılı olması beklenen 2004-2005 kampanya dönemi öncesindeki soğukların zeytin ağaçlarını etkileyerek ürünün beklenen seviyenin altında oluşmasına neden olması bu durumun diğer bir sebebi olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü, soğuk zararından sonraki sezonda gerek üreticilerin yaptıkları kültürel uygulamalar gerekse ağaçların doğal olarak kendini yenilemesi ağaçlarda daha iyi gelişme ve verim oluşturmuştur. Ancak Burhaniye bölgesinde çiçeklenme döneminde meydana gelen yağışların çiçek dökümüne sebep olduğu belirtilmiştir. Buna karşılık Ayvalık ilçesinde yağışların yetersiz olmasından dolayı zeytin ağaçlarında su stresine bağlı olarak buruşmaların meydana geldiği gözlenmiştir.

Bu bölgede zeytin sineği popülasyonunun fazla olduğu ve uçakla iki ilaçlamanın yapıldığı belirtilmiştir.

Balıkesir ilçelerine ait 2005-06 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 2** ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **10.382.600 adet meyve veren, 405.945 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **16.1 kg. zeytin verimi** ile **166.687 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 44.038 tonunun sofralığa, 122.649 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/ 5 randıman ile 24.530 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

CANAKKALE

Çanakkale ilimizde Ayvacık, Ezine, Bayramiç ilçelerine bağlı köy ve beldelerde bulunan zeytinliklerde gerekli incelemelerde bulunulmuştur.

İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri, Tarım Satış Kooperatifleri, zeytinyağı işletmecileri ve üreticiler ile yapılan görüşmeler sonucunda bu yıl zeytin rekoltesinin önceki az verim yıllarına oranla daha iyi olduğu gözlenmiştir. Bu durumun Balıkesir ilindeki verim artışının gerekçelerine dayandığı söylenebilir. Ancak özellikle Ezine ilçesinde daha önceki yılda meydana gelen şiddetli soğuk zararının etkisiyle zeytin ağaçlarının henüz beklenen verim potansiyeline ulaşmadığı gözlenmiştir.

Tariş'in organik zeytin yetiştiriciliği alanlarında zeytin sineğine karşı mücadelede kullandığı ucuz maliyetli tuzakların ileride küçük üreticiler içinde zeytin sineğine karşı mücadele de ekonomik olarak katkı sağlayacağı tahmin edilmektedir.

Çanakkale ilçelerine ait 2005-06 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 3** ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **4.078.803 adet meyve veren, 242.400 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **14.7 kg. zeytin verimi** ile **60.016 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 8.386 tonunun sofralığa, 51.630 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/ 4.6 randıman ile 11.343 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

MANİSA

Manisa ilimizde Akhisar, Kırkağaç, Soma ve merkez ilçelerindeki zeytin alanlarında incelemelerde bulunulmuştur. Ayrıca, Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri de ziyaret edilmiş, Akhisar bölgesinde büyük çapta sofralık zeytin işleyen işletmeciler ve üreticiler ile görüşülmüştür.

Yoğun olarak sofralık çeşitlerin bulunduğu bölgede gemlik, ayvalık, uslu, domat ve son yıllarda yaygın olarak eşek zeytini üretimi yapıldığı gözlenmiştir.

Bölgede zeytin sineği zararlısı önemli oranda tespit edilmekle birlikte, üreticiler tarafından bireysel olarak ilaçlama yapılmaktadır.

Heyetimizin zeytin alanlarında yapmış olduğu incelemelerde verticillium solgunluğunun devam ettiği görülmüştür. Bununla birlikte, bölgedeki üreticiler anılan hastalıkla ilgili olarak alınması gereken kültürel önlemleri yer yer uygulamaya başlamıştır.

İl ve ilçe tarım müdürlükleri ile yapılan görüşmeler neticesinde; il genelinde zeytin ağacı sayısında artış olduğu öğrenilmiştir. Akhisar ilçesinin ağaç varlığı konusunda üreticiler ile tarım ilçe müdürlüğü rakamları arasında büyük bir çelişki olduğu gözlenmiştir.

Manisa ilçelerine ait 2005-06 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 4** ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **8.198.385 adet meyve veren, 1.173.295 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **18.4 kg. zeytin verimi ile 150.630 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 95.868 tonunun sofralığa, 54.762 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/ 5,2 randıman ile 10.431 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

AYDIN

Aydın ilinde ağaç varlığının tamamını teşkil eden Merkez, Germencik, İncirlioiva, Koçarlı, Köşk, Sultanhisar, Nazilli, Kuyucak, Buharkent, Karacasu, Bozdoğan, Yenipazar, Karpuzlu, Çine, Söke ve Kuşadası ilçelerinde incelemelerde bulunulmuştur.

İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri, Tarım Satış Kooperatifleri, zeytinyağı işletmecileri ve üreticiler ile yapılan görüşmeler sonucunda bu yıl zeytin rekoltesinin önceki yok yıllarına oranla daha iyi olduğu gözlenmiştir. Bu artışta en büyük etkenin zeytinin vejetasyon ve meyve gelişme dönemlerinde nispeten uygun seyreden iklim şartları olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan Buharkent, Kuyucak, Karacasu ve Bozdoğan gibi sofralık alt yapıya sahip olanlar dışındaki ilçelerde, bu yıl zeytinyağ fiyatlarındaki artışlar ve prim uygulamaları nedeniyle yağlığa ayrılan oranın biraz daha yüksek olabileceği düşünülmektedir. Bu artışta bölgede oldukça yoğun olduğu gözlenen zeytin sineği popülasyonuna karşı ürünün az olması nedeniyle uyarılara rağmen mücadele yapılmaması da bir etken olarak görülmektedir. Son bir ayda zeytinyağı fiyatlarında meydana gelen artış nedeniyle üreticilerin kuyularındaki salamura zeytinleri zeytinyağına dönüştürme girişimleri bu beklentiye bir örnek oluşturmaktadır.

Ayrıca heyet bu yılki incelemelerinde;

- Verticillium solgunluğu ile ilgili olarak, hastalığın epidemisinde bir duraklama olduğunu gözlemlemiştir.
- Son yıllarda bölge üreticisinin zeytinden ekonomik olarak memnun olması zeytin fidanı dikimine önem vermesine neden olmuş, ancak geleneksel yapıdaki eski zeytinliklerde kültürel uygulamaların genelde uygulanmadığı, bu nedenle de bölgede üreticilere mutlaka eğitim çalışmaları verilmesinin gerek eski gerekse yeni plantasyonların verimliliği açısından büyük önem arz ettiği tespit edilmiştir.
- Bölgede son iki yıldır sofralık zeytin üretimi yapılan ilçelerde sorun olduğu Bornova Zeytinlik Araştırma Enstitüsünce gözlemlenen zeytin meyvelerindeki şekil bozukluklarının az verim yılı olması ve daha iri meyve oluşumuna rağmen bu kampanya döneminde de özellikle Domat ve Memecik çeşitlerinde yoğun olduğu ilgilere ifade edilmiştir. Zeytin salamuracılığında kalite açısından büyük problemlere neden olabilecek bu durumun ilgili kuruluşlarca incelenerek nedenlerinin ve çözümlerinin bulunması büyük önem taşımaktadır.

Aydın ilçelerine ait 2005-056 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 5** ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **20.930.511 adet meyve veren, 1.351.406 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **2,6 kg. zeytin verimi** ile **55.050 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 18.796 tonunun sofralığa, 36.253 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/5.4 randıman ile 6.670 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

MUĞLA

Heyetimizce Muğla ilinde, Merkez, Yatağan, Milas, Bodrum ilçeleri ve köylerinde incelemeler yapılmıştır. Heyetimizin inceleme programında yer almayan Dalaman, Datça, Fethiye, Kavaklıdere, Köyceğiz, Marmaris, Ortaca ve Ula ilçeleri için her yıl olduğu gibi Muğla Tarım İl Müdürlüğü'nden alınan resmi rakamlar esas alınmıştır. Ancak bu rakamların bir kısmının çelişkili olduğu kanaatini taşıyan heyetimiz bir sonraki yılda bu ilçelerin de imkanlar dahilinde programa alınmasında yarar görmektedir.

Muğla İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri, Tarım Satış Kooperatifleri, üreticiler ve sanayiciler ile yapılan görüşmelerde bu sene zeytin rekoltesinde yok yılı yaşandığı, ancak bir önceki yok yılına göre rekoltenin daha iyi olduğu gözlenmiştir.

Ayrıca bu yıl yağışların yeterli olması nedeniyle dane gelişiminde su stresi ile ilgili belirgin bir problem gözlenmemiştir. Bölgede geçen yıllarda büyük bir sorun yaratan verticillium solgunluğunun artış göstermediği ve hastalığın bir duraklama dönemine girdiği ilgililerce belirtilmiştir. Söz konusu hastalıkla ilgili olarak üreticilere gereken bilgiler aktarılmış, broşürler dağıtılmıştır.

Diğer taraftan, bölgede yapılan görüşmeler sırasında üreticilerin zeytinyağı depolama alışkanlığı olduğu öğrenilmiş ve ilgililer geçen yıla ait stokta zeytinyağı bulunduğunu belirtmişlerdir.

Muğla ilçelerine ait 2005-06 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 6** ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **12.795.177 adet meyve veren, 475.085 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **1.5 kg. zeytin verimi** ile **19.282 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 3.098 tonunun sofralığa, 16.185 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/ 5.0 randıman ile 3.242 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

İZMİR

İzmir ilinde, Bergama, Dikili, Aliağa, Kemalpaşa, Torbalı, Selçuk, Tire, Ödemiş, Bayındır, Menderes, Seferihisar, Urla, Çeşme ve Karaburun ilçelerine bağlı zeytin üretimi yapan köy ve yörelerinde bulunan zeytin alanlarında gözlemler yapılmış, ayrıca zeytinyağı işletmeleri ve tarım satış kooperatifleri nezdinde temaslarda bulunulmuştur.

Bölgede yapılan incelemelerde ilin kuzeyinde yer alan ilçelerde oldukça tatminkar verim yılı yaşandığı, ancak ilin güney kesimlerinde verimin geçen yılın % 10'ları civarında seyrettiği belirlenmiştir. İl genelinde meyve gelişme döneminde görülen yağışlar nedeniyle meyvelerde su stresine bağlı belirgin bir problem yaşanmadığı gözlenmiştir. Ancak Tire ilçesinde yağışın görülmediği ve buna bağlı olarak ürünün kalite ve kantitesinde düşüş meydana geldiği belirlenmiştir

Diğer illerde olduğu gibi Verticillium solgunluğunda il genelinde bir duraklama görülmüştür. Karaburun ilçesinde zeytin sineği mücadelesinde 200.000 ağacı kapsayan alanda 73.000 adet Eko-Trap tuzağı ile gerçekleştirilen kitlesel mücadele yöntemiyle zararlı kontrol altına alınmıştır. Bu sayede ilçede zeytinyağı kalitesinde bir artış meydana geldiği ifade edilmiştir.

İzmir ilçelerine ait 2005-06 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir **Tablo 7** ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **13.083.470 adet meyve veren, 1.212.750 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **4.9 kg. zeytin verimi** ile **63.849 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 15.387 tonunun sofralığa, 48.462 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/ 4.9 randıman ile 9.861 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

BURSA

Bursa ilimizde Mudanya, Gemlik, Orhangazi ve İznik ilçelerinde incelemelerde bulunulmuştur. Bölgede İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri, Tarım Satış Kooperatifleri, zeytinyağı işletmecileri ve üreticiler ile görüşmeler yapılmıştır. Yapılan incelemelerde bölgede periyodisite şiddetinin az olduğu ve yıllar arası ürün miktarı arasında fazla bir değişim olmadığı belirtilmiştir. Bunun nedeni çeşidin genellikle sofralık olarak değerlendirilmesinden dolayı yetiştiricilik alanlarında kültürel uygulamaların yapılmasıdır. Özellikle hasadın elle yapılması ve İznik bölgesinde zeytin ağaçlarının % 80'inin, Orhangazi bölgesinde % 50'inin ve Gemlik ve Mudanya bölgesinde ise % 10'nun sulanması bu dengeli verim trendinde etkili olmaktadır. Ayrıca bölgede bu yıl yağışların yeterli seviyede gerçekleşmesi verimi kalite ve kantite açısından olumlu yönde etkilemiş görünmektedir.

Üreticilerin tarım ilçe müdürlüğünün uyarılarıyla hastalık ve zararlılarla mücadele ettiği, fakat bölgenin bir kısmında karakoşnil zararlısı ve zeytin güvesine bağlı olarak dökülmeler meydana geldiği belirlenmiştir.

Bursa ve ilçelerinde hakim çeşidin Gemlik olduğu için üretimin % 90'nı sofralık geriye kalan miktar yağlık olarak değerlendirilmektedir.

Bursa ilçelerine ait 2005-06 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktarlar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir tablo ilişikte sunulmuştur. Buna göre, toplam **8.468.000 adet meyve veren, 525.000 adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **15.5 kg. zeytin verimi** ile **131.490 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 117.944 tonunun sofralığa, 13.546 tonunun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,9 randıman ile 2.771 ton zeytinyağı** elde edileceği tahmin edilmiştir.

2005/2006 SEZONU GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİN HEYET RAPORU

2005-2006 sezonu zeytin ve zeytinyağı rekoltesini tespit etmekle görevlendirilen heyetimiz, 5-8 Eylül 2005 tarihlerinde Adana, Mersin, Antakya, Kilis ve Gaziantep (Nizip) zeytinliklerinde teknik incelemelerde bulunmuş, Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinin yetkilileri ile görüşmüş, üretici ve sanayicilerin görüşlerini almıştır.

Buna göre Güneydoğu Anadolu Bölgesinde;

- Geçen yıla oranla bu yıl rekoltenin daha fazla olacağı,
- Verticilium solgunluğunun gözlenmediği,
- Toplu zeytinliklerin çoğunun bakımlı olduğu ancak sulama yapılmadığı,
- Üreticilerin zeytin hastalık ve zararlılarına karşı herhangi bir kimyasal ilaç kullanmadığı, dolayısıyla organik tarıma olumlu baktıkları,
- Meyve hasadının sırikla yapıldığı,
- Zeytinciliğin bölge üreticilerinin önemli gelir kaynağı olduğu,
- Tozlanma eksikliğinden kaynaklanan boncuklu meyve oluşumlarının (partenokarpik meyve) yoğun olarak gözlendiği,

tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; Güneydoğu Anadolu Bölgesinde zeytin ağaç sayısı, sofralığa ve yağlığa ayrılacak ürün miktarı, elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir tablo ilişikte sunulmuştur.

Buna göre, Adana, Mersin, Antakya, Kilis ve Gaziantep illerinde toplam 12.607.000 adet meyve veren, 3.690.050 adet meyve vermeyen ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama 14.6 kg zeytin verimi ile 183.839 ton zeytin danesi alınacağı, bunun 22.624 tonunun sofralığa, 161.215 tonunun yağlığa ayrılacağı, bundan da ortalama 1/5 randıman ile **32.306 ton** zeytinyağı elde edileceği tahmin edilmiştir.

SONUÇ

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yapılan incelemelerde Mersin, Antakya, Gaziantep, Kilis ve Nizip'de zeytinciliğin ilerleme kaydettiği, üreticilerin yoğun fidan dikimi yaptığı, zeytinliklerin bakımlı olduğu, bölgelerde zeytin yetiştirmeye elverişli geniş tarım arazilerinin bulunduğu, ancak üreticilere sofralık zeytin işleme ve kaliteli zeytinyağı üretimi hakkında eğitim verilmesinin gerektiği belirlenmiştir. Güneydoğu Anadolu Bölgesi başta olmak üzere ülkemizde Suriye zeytinciliği örnek alınarak devletin zeytin üretimini desteklemesi ve milli bir ürün haline getirmesi, üreticileri zeytin dikimine özendirerek teşvikler vermesi durumunda başta bölge üreticisi olmak üzere tüm üreticilerimizin ekonomik anlamda rahatlayacağı ve kişilere yeni iş imkanları yaratacağı düşünülmektedir. Bölgede yöresel çeşitlere ait fidan üretecek fidanlıkların tesis edilmesi de önem arz etmektedir.

**2005/2006 SEZONU EGE VE MARMARA BÖLGESİ
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ İÇMAL TABLOSU**

İLLER	AĞAÇ SAYISI		Ağaç Başına Zeytin Danesi (Kg.)	Elde Edilecek Zeytin (Ton)	Yemekliğe Ayrılacak Zeytin (Ton)	Yağlığa Ayrılacak Zeytin (Ton)	Elde Edilecek Zeytinyağı (Ton)	1 Kg. Zeytinyağı İçin Zeytin Danesi (Kg)
	Meyve Veren	Meyve Vermeyen						
BALIKESİR	10.382.600	405.945	16,1	166.687	44.038	122.649	24.530	5,0
ÇANAKKALE	4.078.803	242.400	14,7	60.016	8.386	51.630	11.343	4,6
MANİSA	8.198.385	1.173.295	18,4	150.630	95.868	54.762	10.431	5,2
AYDIN	20.930.511	1.351.406	2,6	55.050	18.796	36.253	6.670	5,4
MUĞLA	12.795.177	475.085	1,5	19.282	3.098	16.185	3.242	5,0
İZMİR	13.083.470	1.212.750	4,9	63.849	15.387	48.462	9.861	4,9
BURSA	8.468.000	525.000	15,5	131.490	117.944	13.546	2.771	4,9
TOPLAM	77.936.946	5.385.881	8,2	647.004	303.517	343.486	68.849	5,0

**2005/2006 SEZONU GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTE TAHMİNİ İÇMAL TABLOSU**

ADANA	434.000		7,0	3.038	200	2.838	631	4,5
MERSİN	2.275.000	734.000	6,0	13.650	1.365	12.285	2.457	5,0
ANTAKYA	6.078.000	2.289.000	16,5	100.287	15.043	85.244	17.049	5,0
KİLİS	1.436.000	214.000	20,0	28.720	2.872	25.848	5.170	5,0
G.ANTEP/Nizip	2.384.000	3.000	16,0	38.144	3.144	35.000	7.000	5,0
TOPLAM	12.607.000	3.240.000	14,6	183.839	22.624	161.215	32.306	5,0

TR TOPLAM	90.543.946	8.625.881	9,2	830.843	326.141	504.701	101.155	5,0
------------------	-------------------	------------------	------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------

NOT: Ege-Marmara Bölgesi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi rekoltesinde rekolte tahmin heyeti verileri (heyetin inceleme yapmadığı ilçelerde Tarım İl/İlçe Müdürlüğü verileri), diğer illerde Tarım İl Müdürlüğü'nden temin edilen tahminler kullanılmıştır.

